

Luonnosvaiheen vastineet

PROJEKTIN NIMI Pyhännän kunta Tavastkengän osayleiskaava	Kaavan laatija Elina Marjakangas Arkkitehti YKS 519	Päiväys 15.5.2024
---	---	----------------------

Osayleiskaavan päivityksen luonnos oli yleisesti nähtävillä 18.9-19.10.2023 valmisteluvaiheen kuulemistä varten (MRL 62 § ja MRA 30 §). Keskeisiltä viranomaisilta pyydettiin lausunnot ja osallisilla oli mahdollisuus jättää mielipiteitä. ELY-keskukselle ja Pohjois-Pohjanmaan museolle annettiin lausunnon jättämiseen lisäaikaa.

Kaavaluonnoksesta saatiin seuraavat lausunnot ja mielipiteet, joihin on laadittu vastineet.

1 Sisällysluettelo

Lausunnot	2
1. Pohjois-pohjanmaan ELY (25.10.2023).....	2
2. Ympäristöpalvelut Helmi (19.10.2023)	7
3. Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia	10
4. Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö	12
Mielipiteet	12

Lausunnot

1. Pohjois-pohjanmaan ELY (25.10.2023)

Alueidenkäyttöryhmä

Tavastkengän kylälle on laadittavana oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä. Rakennuspaikat on tarkoitettu osoittaa kaavassa tilakohtaisesti siten, että yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena (MRL 44 §). Osayleiskaava laaditaan noin 2100 hehtaarin suuruiselle Tavastkengän kylän ydinalueelle. Tavastkengällä ei ole voimassa yleis- tai asemakaavaa. Tavastkengän kylä on noin 300 asukkaan maaseutukylä, joka sijaitsee 12 km päässä Pyhännän keskustasta ja 14 km päässä Leiviskänkankaan työpaikka-alueesta.

Kunnan tavoitteena on osoittaa kaavassa Tavastkengälle uusia rakennuspaikkoja pitkän aikavälin tarpeeseen ja vahvistaa maaseutukylän elinvoimaisuutta. Tavoitteena on myös laatia kerralla riittävät ympäristöselvitykset helpottamaan yksittäisten rakennushankkeiden lupamenettelyä ja rakentamisen ohjausta, ja sitä kautta edistää rakennushankkeiden toteutumista. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää hyvänä, että kunta on ryhtynyt laatimaan osayleiskaavaa. Osayleiskaavatyö on hyvä väline kylien elinvoimaisuuden kehittämisessä ja vetovoimatekijöiden tunnistamisessa, ja joka mahdollistaa kasvun pitkälle tulevaisuuteen.

Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa 1.–3. Tavastkenkä on maaseutualueen kannalta tärkeä kylä (at). Alue on lisäksi maakunnallisesti arvokasta maisema-alue (Tavastkengän kulttuurimaisema) ja maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Alueella on useita muinaismuistokohteita. Vireillä olevassa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa suunnittelualueelle ei kohdistu merkintöjä. Kaava-alueen eteläpuolella on uuden pääsähköjohdon 400 kV merkintä, jonka linjaus on valittu voimajohtohankkeiden YVA-menettelyn perusteella. Tavastkengän länsi- ja itäpuolilla on merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden merkinnät (tv-1) ja itäpuolella yksi potentiaalinen tuulivoimaloiden alue (tv-3).

Suunnittelualueen ympäristössä sijaitsee toteutuneita, rakenteilla olevia ja vireillä olevia tuulivoimahankkeita. Lähin rakenteilla oleva tuulivoima-alue sijaitsee noin 7 km suunnittelualueesta pohjoiseen (Kokkoneva). Lähimmät vireillä olevat hankkeet sijaitsevat noin 2 km suunnittelualueesta länteen (Uljuu) ja noin 4 km itään (Pyöriänneva). Kaavaselostuksessa tuulivoimahankkeilla on todettu olevan maisemallisia vaikutuksia Tavastkengän maisema-alueelle. ELY-keskus tuo esille, että suunnittelualueella ympäröivissä tuulivoimahankkeissa tulisi huomioida Tavastkengän maakuunnallisesti arvokas maisema-alue ja arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Osayleiskaavatyön yhteydessä laaditussa maisemaselvityksessä on tunnistettu Tavastkengän alueen tärkeät maisemat, maamerkit ja näköalapaikat, jotka olisi hyvä huomioida kunnan muissa kaavahankkeissa ja maankäytön suunnittelussa. Laaditussa selvityksessä ei kuitenkaan ole arvioitu tuulivoimahankkeiden vaikutuksia tunnistettuihin maisema- ja kulttuuriympäristön arvioihin. Kaavaselostukseen voisi lisätä toteutuneiden, rakenteilla olevien ja vireillä olevien tuulivoimahankkeiden sijaintikartan havainnollisuuden lisäämiseksi.

Tavastkengän kulttuurimaisema on kokonaisuutena arvotettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Arvoalueeseen kuuluvat kylän viljelymaisema ja sitä rajaavien selännealueiden reuna- ja lakialueet. Tavastkenkä on myös rakennettuna kulttuuriympäristönä maakunnallisesti arvokas kokonaisuus. Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavan yhteydessä toteutetussa inventoinnissa (2015) todetaan, että Tavastkengän kulttuurimaisema on "edustava mäkikylä avoimien peltoalueiden hallitsemalla Suomenselän maisema-alueella". Alueella on paljon maakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviä, talonpoikaista rakentamisperinnettä edustavia rakennuksia ja pihapiirejä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää hyvänä, että kaava-alueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoja sekä maisema-arvoja on selvitetty ja tunnistettu kaavan valmistelussa

kattavasti. Olevaa kylärakennetta tuetaan täydennysrakentamisella ja keskeiset maisema-alueet on esitetty osoitettavaksi maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi (MA). Osayleiskaavaluonnoksessa mahdollistetaan myös enintään 0,5 ha kokoisen aurinkovoiman sijoittuminen MA-alueille kuten myös maa- ja metsätalousvaltaisille alueille (M) sekä maatalousalueille (MT) suunnittelutarveharkintaan perustuen. Kaavan vaikutusten arviointia tulisi täydentää kaavan maksimivaikutukset huomioiden. Kuinka paljon esitetty kaavaratkaisu mahdollistaa enimmillään aurinkovoiman sijoittumista alueelle? Entä kuinka paljon MA-alueella sijaitsevien tilakeskusten yhteyteen? Voiko hankkeiden yhteisvaikutuksista seurata merkittäviä maisemavaikutuksia? Viranomaisneuvottelussa (5/2023) on tuotu esille, että tehtyjen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin kautta voisi olla mahdollista arvioida ja rajata aurinkovoimaloiden sijoittumista vastaavasti kuin uusien rakennuspaikkojenkin sijoittumista. ELY-keskus katsoo, että aurinkovoimahankkeissa maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella kaavamääräyksiin olisi hyvä lisätä määräys museon lausuntotarpeesta maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymisen turvaamiseksi. Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto tulee ottaa huomioon kaavoituksen jatkotyössä.

Kaavaselostuksen mukaan suunnittelualueella on nykyisin noin 120 asuinrakennuspaikkaa, joista noin 13 % on vapaa-ajan käytössä. Rakennuspaikkojen osoittamisen lähtökohdaksi on laadittu tilakohtainen enimmäismitoitus. Mitoituksen poikkileikkausajankohdaksi on valittu 1.3.2022. Kaavaluonnoksessa on osoitettu 100 uutta rakennuspaikkaa. ELY-keskus huomauttaa, että perustelut valitulle poikkileikkausajankohdalle tulisi avata kaavaselostukseen maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi. Kunnan päätöksenteon on oltava perusteltua ja johdonmukaista pitemmällä aikatahtimella tarkasteltuna. Osayleiskaavan tavoitevuosi olisi myös hyvä tuoda selkeästi esille.

ELY-keskus pitää hyvänä, että kaavan valmisteluvaiheessa on panostettu vuorovaikutukseen kuntalaisten kanssa. Kaavan valmistelussa on pyritty sovittamaan yhteen eri intressit ja huomioimaan asukkaiden toiveet ja huolet niin rakennuspaikoista, maa- ja metsätalouden harjoittamismahdollisuuksista kuin jalankulun ja pyöräilyn yhteistarpeistakin.

Tavastkengän osayleiskaavatyössä on tunnistettu joitakin ilmastovaikutuksia. Ilmastovaikutuksia on tuotu esille kaavamääräyksissä (kuten aurinkoenergian tuotanto, lämmitysjärjestelmä), mutta niitä ei ole avattu kaavaselostukseen eikä kaavaratkaisun ilmastovaikutuksia ole arvioitu. Ilmastovaikutusten arviointi tukee hyvää kaavatyötä ja auttaa tunnistamaan mahdollisuuksia haitallisten vaikutusten lieventämiseen sekä hyödyllisten vaikutusten vahvistamiseen. Ilmastovaikutusten tunnistamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi KILVA-työkalua (<https://www.ymparisto.fi/KILVA>).

Luonnonsuojeluryhmä

Tavastkengän osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena yleiskaavana, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä. Varsinaisia kokonaan uusia asuinalueita ei ole kaavoitettu, joten nykyinen kylärakenne pitkälti säilyy ja muutos nykytilanteeseen jäänee rakennetun ympäristön osalta kuitenkin melko vähäiseksi. Kaavaselostuksen mukaan vuonna 2022 tehdyssä luontoselvityksessä esitetyt luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet on huomioitu kaavaratkaisussa eikä niille osoiteta merkittäviä maankäytön muutoksia. Muutokset kohdistuvat nykyisen asutuksen lähelle, jolloin niillä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueen linnustoon.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Mäntyjärvi, Makkolanjärvi, Kurkelanjärvi ja Valkeinen ovat potentiaalisia luontodirektiivin liitteen IV(a) lajin viitasammakon elinympäristöjä. Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IV mukainen tiukasti suojeltu laji, jonka elinympäristöjen säilyttämisvaatimus asettaa kaavalle reunaehdot. Kaavaehdotuksessa on osoitettu Mäntyjärven, Makkolanjärven ja Valkeisen ympäristöön aina ranta-alueisiin ulottuvia M, M-1 ja MT alueita, jotka sallivat maa- ja metsätaloutta palvelevaa rakentamista. Kaavaluonnoksessa on esitetty, että M-, MT- ja MA-alueille voidaan toteuttaa enintään 0,5 ha kokoisia aurinkovoimaloita st-harkintaan perustuen. Järvien viitasammakkotilanne ei ole selvitetty maastossa ja kaavan vaikutukset mahdollisiin viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin ei ole arvioitu.

Luontodirektiivilajien esiintymismahdollisuudet kaava-alueella sekä direktiivilajeja koskevat puuttuvat tarkastelut on nostettu esille 11.10.2022 pidetyssä viranomaisneuvottelussa. ELY-keskus katsoo, että edellä mainitut puutteet on korjattava.

ELY-keskus toteaa, että muiden luontoarvojen osalta selvitykset ovat riittäviä ja luontoarvot kaavassa huomioitu.

Ympäristönsuojeluyksikkö

Merkittävimpien melualueiden sijainti ja laajuus tulee arvioida ja esittää ne kaavassa melualuemerkinnällä myöhempää suunnittelua varten. Kaavassa tulee esittää paitsi tieliikenteen, myös esim. mahdollisten tuulivoima-alueiden ja ampumaratojen sekä merkittävimpien melua tuottavien teollisuuslaitosten melualueet. Yleiskaavan kaavamääräyksillä tulee turvata edellytykset meluntorjunnan toteuttamiseksi sekä asemakaavoitettavilla että hajakentämisaalueilla. Kohteet, joissa on tai joihin on suunniteltu melulle herkkää toimintaa, tulee varustaa tarpeen mukaan meluntorjuntatarvemerkinnällä. Meluntorjunnasta on tarpeen antaa koko kaava-alueella koskeva yleisluontoinen suunnittelumääräys. Uudet asunto- ja loma-asuntoalueet tulee ensisijaisesti sijoittaa alueille, joilla melun ohjearvot eivät ylity. On huomattava, että meluohjearvot koskevat myös virkistysalueita. Kaavoituksessa on pyrittävä varautumaan tulevaan kehitykseen mahdollisten melua aiheuttavien toimintojen ympäristössä niin, että niiden toiminta ja mahdolliset laajenemisedellytykset säilyvät jatkossakin.

Liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue

Kaavaselostuksessa on kuvattu riittävällä tasolla alueen liikenneverkko. Maantiet ja niiden liikennemäärät on kuvattu kartalla. Karttoihin olisi hyvä lisätä vielä selvästi näkymään tienumerot sekä raskaan liikenteen määrä maanteiden osalta. Kaavaselostuksessa todetaan, ettei alueelle ole tehty meluselvitystä. Kaavakartalle on merkitty kuitenkin melualueen merkintä, joka perustuu teoreettiseen tieliikenteen päivämelualueeseen 55 dB. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että teoreettinen melualue ei huomioi maastonmuotoja tai esteitä, vaan perustuu liikennemäärään, raskaan liikenteen osuuteen ja nopeusrajoitukseen. Kaavaselostuksen mukaan alueen liikenteestä ei aiheudu merkittävää melu- tai värinähaittaa. Kaavamääräyksissä on todettu, ettei liikenteen melualueille saa sijoittaa uusia asuin- ja lomarakennuksia. Uudisrakennuspaikoilla melusuojauksen rakentaminen on kiinteistönomistajan tai -haltijan toteutettava siten, että valtioneuvoston päätöksen mukaiset sisä- ja ulkomelutason ohjearvot (993/1992) tai kulloinkin voimassa olevat ohjeet ja määräykset huomioidaan. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue pitää tärkeänä, että liikenteestä aiheutuva melu on huomioitu kaavamääräyksissä, ja ettei liikenteen melualueelle osoiteta uutta asuin- tai lomarakentamista.

Kaavatyön yhteydessä laaditun asukaskyselyn mukaan reittien osalta toivotuimmaksi nousi mm. kevyen liikenteen väylä Tavastkengäntien varteen. Kaavakartalla onkin osoitettu kevyen liikenteen yhteystarve -merkintä maantien 18513 (Tavastkengäntie) pohjoispuolelle Koivulantien ja Punaperäntien (mt 18514) väliselle tieosuudelle. Kaavaselostuksessa todetaan, että kyseinen väli on keskeistä kyläaluetta, jolla suurin osa lähiliikkumisesta tapahtuu. Kevyen liikenteen yhteys Tavastkengäntien varteen toteutuessaan parantaisi liikenneturvallisuutta. Tien pohjoispuoli arvioidaan soveltuvan yhteydelle eteläpuolta paremmin. Merkintä osoittaa yhteystarpeen, väylän toteuttamisesta ja sijoittelusta ei ole olemassa tarkempia suunnitelmia. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue toteaa, ettei Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ole näköpiirissä mahdollisuutta hankkeen toteuttamiselle, mutta pitää hyvänä, että kestävä liikunnan edistäminen on huomioitu kaavassa.

Kaavaselostuksen mukaan uusille tonteille mahdollisesti tarvittavien tonttiteiden sijoittumista ei ole tarkemmin tutkittu ja merkitty kaavaan. Kaavamääräyksissä kuitenkin todetaan, että uusille rakennuspaikoille tulee johtaa tonttitiet ensisijaisesti olemassa olevien pääsyteiden ja maantieliittymien kautta. Yleisten teiden varsilla tarvittavat liittymäluvat tai liittymän käyttötarkoituksen muutokset tulee hakea ennen rakennusluvan myöntämistä. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue näkee tärkeänä, että kulku uusille rakennuspaikoille toteutetaan mahdollisuuksien mukaan olemassa olevien liittymien ja kulkuyhteyksien kautta.

Kaavaselostuksen mukaan uusi rakentaminen tulee todennäköisesti olemaan vähäistä eikä merkittävästi lisää alueen liikennettä.

Jatkotoimenpiteet

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää, että ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista järjestetään viranomaisneuvottelu lausunnossa esitettyjen asioiden huomioimiseksi.

Vastine ELY-keskuksen lausuntoon

Kaavasta on järjestetty 2. viranomaisneuvottelu 18.1.2024 lausunnoissa esitettyjen asioiden huomioimiseksi.

Lähialueen tuulivoimahankkeet

Kaavaselostukseen lisätään kartta ja tietoa lähialueen toteutuneista ja suunnitteilla olevista uusista tuulivoimahankkeista. Uljuan tuulivoimahankkeen raja-alue sijaitsee noin 3,1 km päässä Tavastkengän osayleiskaavan suunnittelualueesta ja kaavaluonnoksessa esitetyistä mahdollisista rakennuspaikoista Siikajoen rannalla ja Repolantien varressa. Pyöriännevan tuulivoimahankkeen raja-alue sijaitsee noin 2,9 km päässä Tavastkengän osayleiskaavan luonnoksessa olevista lähimmistä rakennuspaikoista Valkeisen rannalla.

Otetaan huomioon myös Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan kaavaehdotus, jossa esitetyt muutokset tv-alueisiin voivat aiheuttaa epävarmuutta edellä mainittuihin tuulivoimahankkeisiin. Päivitetään maakuntakaavoituksen tilanne kaavaselostukseen.

Mahdollisten tuulivoimahankkeiden vaikutukset Tavastkengän arvokkaaseen maisema-alueeseen tulisi arvioida kyseisten hankkeiden yhteydessä, ei Tavastkengän osayleiskaavassa. Tavastkengän osayleiskaavan maisemaselvitystä voidaan hyödyntää tuulivoimahankkeiden maisemavaikutuksia arvioitaessa.

Aurinkovoima-alueet:

Osayleiskaavalla ei mahdollisteta Tavastkengän kylälle seudullisen kokoluokan aurinkovoimahankkeita. Korkeintaan 0,5 ha kokoiset aurinkovoimahankkeet ovat mahdollisia.

Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään kaavan mahdollistaman aurinkovoiman vaikutuksista ja kokonaismäärästä. Tarkempaa tietoa toteutuksen tarpeesta ei ole eikä mahdollisia hankkeita ole tullut kaavoituksen kuluessa tietoon. Yksittäisiä pieniä hankkeita ei kuitenkaan haluta kaavoituksella tarpeettomasti estää. Aurinkovoimaloiden määrän voidaan olettaa jäävän kyläalueella vähäiseksi, mutta maksimivaikutuksiin liittyy epävarmuutta.

Aurinkovoimaloiden yhteisvaikutusten huomioimiseksi lisätään M-alueen kaavamääräykseen teksti: "Aurinkovoimaloiden tulee olla erillisiä, eivätkä ne saa aiheuttaa merkittäviä yhteisvaikutuksia." MA- ja MT-alueilla määräys ei ole tarpeen, koska enintään 0,5 ha kokoisia aurinkovoimaloita saa toteuttaa vain maatilojen yhteyteen.

Myös pienillä yksittäisillä aurinkovoimahankkeilla voi olla vaikutusta kyläkuvaan ja maisemiarvoihin. Kaavaan lisätään museoviranomaisen lausuntotarve koskien aurinkovoimaa maakunnallisesti merkittävällä maisema-alueella. Määräyksen tarve liittyy myös arkeologisten kohteiden ja maakunnallisten kulttuuriympäristöarvojen huomioimiseen. Lisäksi aurinkovoimaa koskeviin kaavamääräyksiin M, MT ja MA-alueilla lisätään lause: "Aurinkovoimaloiden suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kyläkuvaan."

Mitoitusperiaatteet:

Perustelut mitoituksen poikkileikkausajankohdalle avataan kaavaselostukseen. Tavastkengän kylä on Pyhännän kunnan ainoa tärkeä maaseutualueen kyläkeskittymä, joka poikkeaa ominaispiirteiden ja kehittämistavoitteiden osalta muista Pyhännän kunnan alueista. Täten myös mitoitus- ja suunnitteluperiaatteet on tärkeä sovittaa yhteen kylän ominaispiirteisiin ja

kehittämistavoitteisiin, eikä mitoituseriaatteita tai poikkileikkausajankohtaa ole tarkoituksenmukaista verrata esimerkiksi Pyhännän rantayleiskaavoissa tai ranta-
asemakaavoissa käytettyihin periaatteisiin.

Kunta ei ole asettanut Tavastkengän osayleiskaavalle tavoitevuotta tai tavoitelukuja kylän kasvulle, koska tonttien toteutuminen riippuu täysin yksityisten maanomistajien halukkuudesta myydä tontteja tai rakentaa niitä. Rakentamisen arvioidaan olevan saadun osallistiedon perusteella vähäistä, ja toteutuvien kaavatonttien tarkempaa määrää ja sijoittumista on vaikea ennustaa. Kaavan tarkoitus on selvittää rakentamiseen ympäristön ja maiseman kannalta sopivimmat alueet, ja näillä alueilla luoda riittävän paljon mahdollisuuksia rakentamiselle hyvin pitkän aikavälin tarpeeseen sekä sujuvoittaa rakentamisen lupamenettelyä.

Ilmastovaikutukset:

Kaavaselistusta täydennetään arvioimalla ja avaamalla kaavan ilmastovaikutuksia.

Luonnonympäristö:

Potentiaaliset viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat lausunnossa mainittujen järvien ympäristöissä otetaan tarkasteluun ja arvioidaan kaavan vaikutukset niihin.

Mäntyjärven, Makkolanjärven ja Valkeisen ranta-alueille lisätään luo-4 -merkintä, jonka mukaan viitasammakon mahdolliset lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee selvittää, mikäli ranta-alueen M-, MT- ja MA-alueille suunnitellaan rakentamista tai aurinkovoimaloita. Kurkelanjärvellä luo-4 -merkinnälle ei arvioida olevan tarvetta, koska sen rannat ovat MY-alueita, joiden nykytilan säilyttämistä turvaa myös linnustoarvoihin liittyvä luo-3 -merkintä.

Melun huomioiminen:

Noin 2,5 km päässä kaava-alueen eteläpuolella osoitteessa Orsiniementie 1, Pyhäntä on vähäinen ampumarata. Ampumaradasta on tehty meluselvitys eikä sen perusteella kaava-alueelle aiheudu ohjearvot ylittävää melua. Ampumarataa lähimpänä olevalle suunnittelualueen osalle ei osoiteta uutta asumista.

Kaava-alueen ympäristössä on rakennettuja ja suunniteltuja tuulivoimahankkeita ja uudet suunnitellut sijaitsevat lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydellä. Kuitenkaan esimerkiksi Pyöriännevan hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä tehdyn melumallinnuksen perusteella meluhaittaa ei aiheudu yleiskaava-alueelle saakka.

Meluntorjuntaan liittyen on annettu kaavaluonnoksessa koko kaava-alueita koskeva yleinen kaavamääräys (nro 7.), joka säilyy kaavaehdotuksessa.

Liikenne:

Kaavaselistuksen liikenneverkkokartalla on nähtävissä tienumerot ja teiden nimet. Täydennetään kaavaselistusta tiedoilla raskaan liikenteen määrästä.

Tulva:

Tulvatietojen tarkistamiseksi on oltu uudelleen sähköpostitse yhteydessä ELY-keskukseen kaavan 2.viranomaisneuvottelun jälkeen. ELY-keskuksella ei ole alueelta tulvahavaintoja eikä näin ollen saatu tarkkaa rakennuskorkeuslausuntoakaan. Yleinen kaavamääräyksen (nro 4.) katsottiin olevan tässä tapauksessa sopiva.

2. Ympäristöpalvelut Helmi (19.10.2023)

Pyhännän kunta suunnittelee Tavastkengän kyläkaavaa Pyhännän Tavastkengälle ja on asettanut laaditun osayleiskaavaluonnoksen nähtäväksi ajalle 18.9.-19.10.2023. Hankealue on noin 2 100 hehtaarin suuruinen ja se sijaitsee Tavastkengän kylän ydinalueella noin 12 km päässä Pyhännän keskustasta pohjois-koilliseen. Tavastkengän kylässä on noin 300 asukasta ja alueella ei ole ennestään yleis- tai asemakaavaa. Pyhännän kunnanhallitus pyytää valmisteluaineistosta lausuntoa ympäristöterveyslautakunnalta. Lausunnon antaa Ympäristöpalvelut Helmi, jolle Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta on siirtänyt toimivallan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojelulakien mukaisten lausuntojen osalta.

Kaava-aineiston mukaan osayleiskaavasta tulee oikeusvaikutteinen, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä. Kaavassa selvitetään erityisesti uusien mahdollisten asuinpaikkojen sijoittumista. Suunnittelualueeseen sisältyvät ranta-alueet ovat pääosin viljeltyjä alueita, joille ei suunnitella rakentamista. Tavoitteena on saada Tavastkengälle uusia asuintontteja pitkän aikavälin tarpeisiin ja vahvistaa tärkeän maaseutukylän elinvoimaisuutta. Niin ikään tavoitteena on laatia riittävät ympäristöselvitykset helpottamaan yksittäisten rakennushankkeiden lupamenettelyä ja rakentamisen ohjausta. Kaavaluonnoksessa on esitetty ehdotelmalla noin 100 uutta rakennuspaikkaa mahdollisimman yhdenmukaisin periaattein. Hankealueella on Pyhännän Vesi Oy:n vesijohtoverkkoa ja Siikaverkko osuuskunnan valokuituverkkoa sekä Siikalatvan Keskuspuhdistamon Oy:n siirtoviemäri jätevesiviemäriin liittymistä varten. Kaava-alueella on runsasta maatalouselinkeinoja ja kaavaluonnoksessa kaava-alueelle on esitetty kuusi kotieläintalouden suuryksikön aluetta, joille on merkitty 500 metrin ohjeellinen suojavyöhyke. Lisäksi kaavassa on keskeisellä kyläalueella olevia kotieläintalouksyksiköitä, joille on merkitty 250 metrin ohjeellinen suojavyöhyke, koska kaavaselostuksen mukaan kaikkea uutta rakentamista ei ole voitu sijoittaa em. 500 metrin suojavyöhykkeen taakse. Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueella ole maa-ainesten ottopaikkoja. Hankealueen läheisyydessä on vireillä olevia tuulivoimapuistokaavoja (Pyöriänneva, Konnunsuon, Pilpankankaan ja Siikalatvan Uljuan tuulivoimapuistohankkeet), joilla voi olla vaikutusta myös kaava-alueeseen.

Lausunto

Lausunnon antaja pitää hyvänä asiana, että osayleiskaava-alueella on olemassa jäteveden siirtoviemäri, johon sekä uudet että jo olemassa olevat asuinrakennukset on mahdollista liittää. Yleiskaavamääräysten kohdassa 10. on määräys, joka koskee jätevesien käsittelyä. Määräyksessä on mainittu kuitenkin vain suosituksena kiinteistön liittäminen yleiseen viemäriverkostoon. Lausunnon antajan mielestä kaavassa tulisi olla vahvasti esitettynä kiinteistön liittäminen viemäriverkostoon, sillä kaavaluonnoksessa ehdotetut noin 100 uutta rakennuspaikkaa on kuitenkin suuri määrä asuinrakennuksia. Tavastkengän kylän maasto on kumpuilevaa ja lainsäädännön vaatimukset täyttävän ja kunnolla toimivan jätevesien käsittelyjärjestelmän, kuten esim. maasuodattamo 3-osastoisine saostuskaivoineen tms., sijoittaminen maastoon on haasteellista. Kaavaluonnoskartan mukaan uudet asuinrakennukset sijoittuisivat pääosin olemassa olevan siirtoviemäriin kulkureitille tai sen välittömään läheisyyteen, mikä omalta osaltaan helpottaa ja vahvasti puoltaa jätevesiviemäriin liittymistä.

Yleiskaavamääräysten kohdassa 10. veloitetaan kaikki asuinkiinteistöt liittymään jätelain mukaisesti järjestettyyn jätehuoltoon, mikä on jätelain mukainen vaatimus.

Yleiskaavamääräysten kohdassa 7. todetaan, että liikenteen melualueille ei saa sijoittaa uusia asuin- ja lomarakennuksia ja että uudisrakennuspaikoilla kiinteistönomistajan tai -haltijan on toteutettava rakentaminen siten, että VNp:n 993/1992 mukaiset sisä- ja ulkomelutason ohjearvot tai kulloinkin voimassa olevat ohjeet ja määräykset huomioidaan. Yleiskaavamääräys melun ohjearvojen huomioimisesta on tarkoituksenmukainen, vaikka kaava-alueen sisällä olevilla teillä liikennemäärät ovat pieniä. Maatalousliikenteen määrä niillä voi kuitenkin olla merkittävä. Kaava-alueen länsireunalla kulkevalla Kestiläntiellä (Seututie 822) keskimääräinen liikenne Kestilän suuntaan on noin 480 ajoneuvoa vuorokaudessa ja vastaavasti Pyhännän suuntaan noin 730

ajoneuvoa. Kestiläntien teoreettisen 55 dB:n melualueen on selvitetty ulottuvan noin 40 metrin päähän tien keskilinjasta.

Kaavaluonnoksessa on huomioitu ja merkitty kotieläintalouden suuryksiköiden ja myös pienempien kotieläintuotantotilojen suojavyöhykkeitä. Uusien eläinsuojien tai eläinsuojien laajennusten rakentamisessa noudatetaan 1.2.2019 voimaantullutta Valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (VNa138/2019), jonka mukaisesti ja perusteella ympäristönsuojeluviranomainen tekee toimintaa koskevan ilmoituspäätöksen. Lausunnonantaja toteaa, että em. asetuksessa (VNa 138/2019) on annettu määräykset eläinsuojien, eläinsuojan laajennusosan ja lannan varastointiin tarkoitetun rakennuksen tai rakennelman vähimmäisetäisyyksistä häiriintyvään lähimpään naapurikiinteistöllä sijaitsevasta asumiseen tai loma-asumiseen tarkoitettuun rakennukseen, kouluun, päiväkotiin, sairaalaan ja muuhun vastaavaan kohteeseen, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle (hajusta häiriintyvä kohde). Vähimmäisetäisyysmääräykset koskevat vain tämän asetuksen voimaantulon (1.2.2019) jälkeen rakennettavia uusia eläinsuojia, uusia eläinsuojien laajennusosia ja uusia lannan varastointiin tarkoitettuja rakennuksia tai rakennelmia. Em. asetuksen mukaiset vähimmäisetäisyydet määräytyvät kotieläintilan kaikkien eläinten yhteenlasketusta eläinyksikkömäärästä. Valtioneuvoston asetuksessa suurin määrätty etäisyysvaatimus on 500 metriä (lietelantalat luonnollisella kuorettumalla), joka etäisyys on myös kaavaluonnoksessa esitetty kotieläintalouden suuryksiköiden suojavyöhykkeeksi. Lausunnonantaja huomauttaa, että kaavaluonnoskartassa ainakin viiden kotieläintalouden suuryksikön 500 metrin suojavyöhykkeen sisäpuolelle on merkitty uusia rakennuspaikkoja. Mikäli asetuksen mukaiset etäisyysvaatimukset eivät täyty haettaessa eläinsuojalle tai eläinsuojan laajennukselle ilmoitusmenettelypäätöstä, ympäristönsuojeluviranomainen ei voi tehdä ilmoitusmenettelypäätöstä eikä eläinsuojan rakentamista tai eläinsuojan laajentamista voida toteuttaa siihen kohtaan. Myös pienempien eläinsuojien rakentamisessa tai laajennuksissa noudatetaan em. Valtioneuvoston asetusta (138/2019) ja etäisyysvaatimusten toteutuminen tarkastellaan samoilla periaatteilla ja mikäli etäisyysvaatimus lähimpään häiriintyvään kohteeseen ei toteudu, eläinsuojan rakentamista tai laajentamista ei voi tehdä.

Eläintilojen toimintaa säätelee lisäksi Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014), jossa säädetään mm. lannan käsittelystä ja varastoinnista riippumatta siitä, edellyttääkö eläintila ympäristölupaa tai VNa:n 138/2019 mukaista ilmoitusmenettelyä.

Ympäristöpalvelut Helmellä ei ole muuta todettavaa Tavastkengän osayleiskaavaluonnoksen aineistosta.

Vastine Ympäristöpalvelut Helmen lausuntoon:

Kaavasta on järjestetty 2. viranomaisneuvottelu 18.1.2024 lausunnoissa esitettyjen asioiden huomioimiseksi.

Viemäriin liittäminen

Yleisen kaavamääräyksen nro 10. lopussa oleva lause muutetaan muotoon: "... Jätevettä tuottava kiinteistö tulee mahdollisuuksien mukaan liittää yleiseen viemäriin. Asuinkiinteistöjen tulee liittyä jätelain mukaisesti järjestettyyn jätehuoltoon."

Kotieläintaloudet

Kunnasta saatujen tietojen mukaan kaavaluonnokseen kotieläintalouden suuryksiköinä merkittyjen tilojen (ME, 6 kpl) eläinmäärät vaihtelevat 60–120 naudan välillä. Nykyisillä tuotantosuunnilla ja eläinmäärillä ja valtioneuvoston asetuksen mukaiset etäisyysvaatimukset huomioiden, 200–250 metrin etäisyys uusiin asuintontteihin olisi kaikkien kaava-alueella olevien kotieläintalouksien suuryksiköiden kohdalla riittävä.

Kaavakartalla kaikille ME-alueille on merkitty ohjeelliset suojavyöhykkeet suurina, 500 metrin laajuisina mahdollisten vaikutusten esiin tuomiseksi, mutta eläinsuojien suojaetäisyydet

määräytyvät aina kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön ja asetusten mukaan ohjeellisen kaavamerkinnän vaikuttamatta asiaan. Ohjeellisen maatilán tai eläinsuojan suojavyöhykkeen kaavamerkinnän selitetekstiä ja -määräystä tarkennetaan ja selkiytetään suuryksikköjen osalta.

Suuryksiköt sijoittuvat kylärakenteessa siten, että toteutunutta kyläasutusta on myös aivan niiden vieressä tai lähialueilla nykyisten eläinmäärien ja valtioneuvoston asetuksen mukaan määräytyvillä suojaetäisyyksillä. Uudet tontit on kaavaluonnoksessa sijoitettu aina vähintään 250 etäisyydelle suuryksiköiden eläinsuojista ja kauemmas, kuin alueella jo ennestään oleva asutus. Kaavoituksesta riippumatta valtioneuvoston asetuksen mukaisia etäisyysvaatimuksia tulee noudattaa, ja siten nykyinen kyläasutus on eläinyksiköiden mahdollista laajentumista rajoittava tekijä, ei niinkään kauemmas sijoittuvat uudet kaavatontit.

Kaavaluonnoksen osallispalautteen (mielipiteet) johdosta kaavasta poistetaan merkittävä määrä uusia tontteja, joita sijoittui alle 500 metrin päähän kotieläintalouksien suuryksiköistä. Ohjeellisille 500 metrin suojavyöhykkeille jäävät uudet tontit tarkasteltiin vielä tapauskohtaisesti, ja kaavaan päätettiin jättää tontit, joiden ei arvioitu oleellisesti vaikuttavan kotieläintalouksien laajentumismahdollisuuksiin nykyinen asutus ja nykyiset suojaetäisyydet huomioon ottaen. Kaavoitus ei yhdenkään tilan kohdalla vaikeuta kotieläintalouksien elinkeinotoiminnan jatkamista nykyisessä laajuudessa ja toiminnan kasvattaminenkin voi olla mahdollista riippuen jo toteutuneen kyläasutuksen sijoittumisesta.

Kotieläintalouksien ohjeellisten 500 metrin suojavyöhykkeiden alueille sijoittuu myös useita maanomistajien esittämiä tonttitoiveita, joita on huomioitu kaavoittamalla tontteja silloin, kun uudet tontit sijoittuvat vähintään 250 metrin etäisyydelle suuryksikön eläinsuojasta eikä merkittävää vaikutusta elinkeinotoiminnan edellytyksiin ole arvioitu olevan, koska lähempänä sijaitsee jo ennestään useampia asuttuja tontteja.

Suurimpia kaava-alueen tiloja ovat tietävästi Ojapellontien päässä ja Palokankaantiellä mäen päällä olevat tilakeskukset. Ojapellontien päässä olevan tilan elinkeinotoiminnan kasvumahdollisuuksiin kaavoitus ei merkittävästi vaikuta, koska uusia tontteja ei kaavoiteta 500 metrin säteellä nykyisistä eläinsuojista, tosin uutena tonttina on kaavaan merkitty noin 300 m etäisyydellä Ojapellon tilasta oleva vanha asuinpaikka. Palokankaantiellä mäen päällä olevan tilan mahdollista kasvua voi rajoittaa 250 metrin päähän kaavoitetut kaksi loma-asuntotonttia, joskin sitä rajoittaa jo nykytilanteessa samalla etäisyydellä ennestään oleva loma-asunto ja alle 150 metrin etäisyydellä naapurikiinteistöllä oleva asunto.

Keskelle olevaa kyläasutusta sijoittuu kolme suuryksikköä (Välilä, Kotila, Kangas), joiden toiminnan jatkaminen nykyisessä laajuudessa on mahdollista, eikä merkittävä toiminnan kasvattaminen nykyisellä sijainnilla liene mahdollista alueella jo olevan asutuksen ja Valtioneuvoston asettamien etäisyysvaatimusten vuoksi. Kaavaan lisätään vielä ohjeellinen 200 m suojavyöhyke kyläasutuksen keskellä Heiskalantiellä AM-alueella olevalle eläinsuojalle, joka ei kyseisen eläinsuojan eläinmäärän perusteella ole kuitenkaan suuryksikkö.

Tietoon tulleiden kahden hevostilan merkinnät muutetaan AM-merkinnöiksi ja myös niille merkitään 100 m ohjeelliset suojavyöhykkeet.

3. Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia

Pyhännän kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa koskien Tavastkengän kyläkaavan osayleiskaavan luonnosta. Tämä museon lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Yleiskaava laaditaan noin 2100 hehtaarin suuruiselle Tavastkengän kylän ydinalueelle. Tavastkengällä ei ennestään ole kunnan yleis- tai asemakaavaa. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä.

Hankealueella on toteutettu arkeologinen selvitys vuonna 2022 (Pyhätä 2022, Tavastkengän osayleiskaavan arkeologinen inventointi / Keski-Pohjanmaan Arkeologia Palvelu). Museo on vienyt raportin kohteet muinaisjäännösrekisteriin 11/2023. Museo on myös toimittanut raportin täydennyspyynnöt konsultille. Kaavan liitteenä oleva arkeologinen inventointiraportti tulee korvata raportin päivitetyllä versiolla kaavaehdotuksen aineistoihin.

Hankealueelta tunnetaan inventoinnin jälkeen 21 muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettua kiinteää muinaisjäännöstä, 11 muuta kulttuuriperintökohdetta, kaksi mahdollista muinaisjäännöstä, 16 löytöpaikkaa ja yksi muu kohde.

Museolle on tullut vuoden 2023 alusta käyttöön ns. LIDARK-aineisto, joka koostuu automaattisesti lidar-aineistosta tunnistetuista tervahautoista ja hiilimiiluista. Tällaisia tervahautoja hankealueelta tunnetaan viisi kappaletta, ja ne on viety muinaisjäännösrekisteriin mahdollisina muinaisjäännöksinä. Kohteet ovat:

1. Korkeakangas (muinaisjäännöstunnus 1000049275)
2. Holopankangas (1000049276)
3. Korkiakangas lounas (1000049277)
4. Vanhanjoenmutka 2 (1000049278)
5. Selkälä (1000049279)

Kiinteät muinaisjäännökset on merkitty kaavaan sm-kohdemarkinnällä ja sm-osa-alueerajauksena. Sm-osa-alueena kaavaan tulee merkitä sellaiset kohteet, joiden muinaisjäännösrekisterin mukainen muinaisjäännösalue ei peity sm-kohdemarkinnällä. Muut kulttuuriperintökohteet on merkitty kaavaan kp-kohdemarkinnällä ja kp-osa-alueena. Kp-merkintä kuitenkin suositellaan muutettavaksi s/hist -kohdemarkinnäksi/osa-alueeksi. Näitä kohteita koskeva kaavamääräys on:

s/Hist. – Historiallinen asuinpaikka. Alue, jolla karttaselvityksen perusteella sijaitsee noin vuodelta 1750 oleva tai sitä vanhempi autioitunut historiallisen ajan asuinpaikka. Alueen ja sen lähiympäristön arkeologinen säilyneisyys tulee selvittää tarkemman suunnittelun yhteydessä. Sijaintimerkintä ohjeellinen.

On huomattava, että sm- ja s/hist -kaavamääräysten kohdelistoihin ja kaavaselistukseen tulee lisätä kohteille muinaisjäännöstunnus, mikäli kohteilta sellainen puuttuu. Lisäksi kohteen Leiviskä Tavastkenkä muinaisjäännöstunnus tulee korjata kaavamääräyksiin ja kaavaselistukseen muotoon 630010020. Kaavamääräyksiin ja kaavaselistukseen tulee muuttaa myös kohteen Pinoniemi nimi muotoon Pellikka ja Pellikan nimeksi tulee muuttaa Pellikka 2. Lisäksi kohteen Vanhajoenmutka nimi tulee muuttaa kaavamääräyksiin muotoon Vanhanjoenmutka.

Inventointiraportista poiketen kohde Autiomäki 2 (1000049273) on muinaisjäännösrekisterissä muuna kulttuuriperintökohteena. Kohde tulee merkitä kaavaan s/hist-merkinnällä ja lisätä kaavamääräysten kohdelistaan. Kohde tulee myös merkitä muuksi kulttuuriperintökohteeksi kaavaselistuksessa.

Mahdolliset muinaisjännökset (tarkastamattomat tervahaudat) on merkitty kaavaan merkinnällä s/th. Siihen liittyvä kaavamääräys on asianmukainen, mutta kohteille tulee lisätä kaavaan sekä kaavamääräysten kohdelistaan kaavaselostuksen kohdeluetteloon viittaava numero vastaavalla tavalla kuin sm-merkintä. Myös lausunnossa edellä mainitut viisi LIDARK-kohdetta tulee merkitä kaavaan s/th -merkinnällä ja kohdenumerolla. On huomattava, että näistä kohteista yksi, Korkiakangas lounas (1000049277) sijaitsee kaavassa Kyläasutuksen mahdollisella laajenemisalueella. Kohde tulee ottaa huomioon s/th merkinnän mukaisesti jatkosuunnittelussa, mikäli kyläasutus tulee alueelle laajenemaan. Lisäksi kohteet, kohdenumerot ja muinaisjännösrekisterin mukaiset kohdetunnukset, jotka puuttuvat s/th kaavamääräysten kohdelistalta ja kaavaselostuksesta, tulee lisätä niihin asianmukaisesti.

Kaavamääräyksissä M, MT ja MA esitetään mahdollisuus toteuttaa alueille enintään 0,5 ha kokoisia maa-asenteisia aurinkovoimaloita suunnittelutarveharkintaan perustuen. M- alueista poiketen MT- ja MA-alueille sijoittuvat aurinkovoimalat tulee toteuttaa maatilakeskuksen yhteyteen ja sähköntuotannon tulee liittyä pääasiassa maatilalan tarpeeseen. Kun kaava-alueella sijaitsee useita kivikautisia asuinpaikkoja, joilla ei ole aluerajausta sekä useita esihistoriallisia löytöpaikkoja, tulee kaavan yleismääräyksiin lisätä: ”Aurinkovoimaloiden osalta tulee olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon (Pohjois-Pohjanmaan museo) koskien suunniteltujen voimaloiden mahdollisesta vaikutuksesta arkeologiseen kulttuuriperintöön sekä kohteiden mahdollisen suojelutarpeen määrittämiseksi.”

Hankealueella sijaitsee 16 kivikautista, esihistoriallista tai rautakautista löytöpaikkaa. Kohteet ovat luonteeltaan sellaisia, että niitä ei merkitä kaavaan. Löytöpaikat ovat kuitenkin indikaattoreita alueella sijaitsevista kivikautisista asuinpaikoista, jotka usein muodostuvat asuinpaikkapinnasta, jolla ei ole maan pinnalle erottuvia rakenteita. Kun löytöpaikoille ei ole tehty kajoavaa tutkimusta eli arkeologisia koekaivauksia tai tarkkuusinventointia ja kun inventoinnit on tehty peltojen ollessa peitteisiä, ei kohteiden tarkka sijainti ja luonne ole tiedossa. Löytöpaikat ja niiden sijainnit on siis hyvä esittää kaavaselostuksessa luettelona sekä karttana, sillä kyseisten kohteiden, kuten myös kaiken muun arkeologisen kulttuuriperinnön, tarkempi selvittäminen tulee ajankohtaiseksi siinä vaiheessa, kun niiden alueille tulee esimerkiksi suunnittelutarveratkaisun laatiminen aurinkovoimaloita varten. Löytöpaikoille tulee lisätä kaavaselostuksen kohdeluetteloon muinaisjännösrekisterin mukaiset kohdetunnukset.

Kaavaselostuksessa suositellaan viitattavaksi muinaismuistolakiin (295/1963) ja sen 1 §:ään arkeologista kulttuuriperintöä käsiteltävässä luvussa 3.5. Samaan lukuun tulee korjata tieto kaava-alueella sijaitsevien arkeologisen kulttuuriperinnön kohteiden lukumäärästä. Lukuun 7.2.2 Kuvaus alueittain ja toimijoittain tulee puolestaan lisätä s/hist - ja s/th -merkinnät.

Luvussa 8.1.1 Vaikutukset kyläkuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön käsitellään suppeasti yleiskaavan vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Vaikutusten arviointia tulee laajentaa, etenkin kun yksi s/th kohde sijaitsee Kyläasutuksen mahdollisella laajentumisalueella, kiinteitä muinaisjännöksiä sijaitsee jo rakennetuilla tonteilla tai niiden läheisyydessä ja alueella on lisäksi useita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita, joihin voi kohdistua vaikutuksia esimerkiksi kaavan mahdollistaman aurinkovoiman rakentamisen yhteydessä. Monet tällaisista kohteista ovat löytöpaikkoja ja aluerajattomia kiinteitä muinaisjännöksiä, joiden suojelun tarve tulee määrittää siinä vaiheessa, kun niiden läheisille alueille suunnitellaan rakentamista.

Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole Pyhännän Tavastkengän kyläkaavan osayleiskaavaluonnoksesta muuta huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vastine:

Kaavaehdotuksen aineistoihin vaihdetaan päivitetty inventointiraportti.

Kaavaselostukseen ja kaavan merkintälehdessä luetteloihin lisätään puuttuvat muinaisjännösrekisterin tunnuksat.

Lidar-aineiston perusteella tunnistetut, lausunnossa mainitut 5 tervahautakohdetta lisätään kaavaan mahdollisina muinaisjännöksinä s/th-merkinnällä ja huomioidaan kaavaratkaisussa.

Muinaisjäännösten kohdemerkinnät tarkistetaan ja muutetaan tarvittaessa aluemerkinnoiksi lausunnossa annettujen ohjeiden mukaisesti.

Historialliset asuinpaikat muutetaan s/Hist. -merkinnäksi ja merkinnän määräystä tarkistetaan kaavan 2. viranomaisneuvottelussa sovitulla tavalla.

Kohde Autiomäki 2 (1000049273) lisätään historiallisiin asuinpaikkoihin.

Kaavaan lisätään yleinen kaavamääräys, jonka mukaan kaava-alueella suunniteltavista aurinkovoimaloista tulee pyytää alueellisen vastuumuseon lausunto.

Kaavaselostukseen lisätään kartta, josta ilmenee myös irtolöytökohteiden sijoittuminen. Kaavaselostusta ja sen vaikutusarviointia täydennetään myös muilta tarvittavilta osin.

4. Pohjois-Pohjanmaan museo, rakennettu kulttuuriympäristö

Pyhännän kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa Tavastkengän kyläkaavan osayleiskaavaluonnoksesta. Tämä museon lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Tavastkengän kylälle on laadittavana oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä. Osayleiskaava laaditaan noin 2100 hehtaarin suuruiselle Tavastkengän kylän ydinalueelle. Tavastkengän kylä on noin 300 asukkaan maaseutukylä, joka sijaitsee 12 km päässä Pyhännän keskustasta ja 14 km päässä Leiviskänkankaan työpaikka-alueesta.

Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa 1.–3. Tavastkengän alue on osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (Tavastkengän kulttuurimaisema) ja maakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Arvoalueeseen kuuluvat kylän viljelysmaisema ja sitä rajaavien selännealueiden reuna- ja lakialueet.

Tavastkengän kyläkaavan osayleiskaava varten on kaavan valmistelussa tunnistettu kattavasti kaava-alueen rakennetun kulttuuriympäristön arvoja sekä maisema-arvoja olemassa olevien rakennusinventointien ja niiden päivitysten sekä läsinventointien avulla. Kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet on osoitettu osayleiskaavakartan luonnoksessa asianmukaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksin.

Kaavaluonnoksessa keskeiset maisema-alueet on esitetty osoitettavaksi maisemallisesti arvokkaiksi peltoalueiksi (MA). Osayleiskaavaluonnoksessa mahdollistetaan myös enintään 0,5 ha kokoisen aurinkovoiman sijoittuminen MA-alueille kuten myös maa- ja metsätalousvaltaisille alueille (M) sekä maatalousalueille (MT) suunnittelutarveharkintaan perustuen. Pohjois-Pohjanmaan museo esittää, että aurinkovoimahankkeissa maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella kaavamääräyksiin olisi hyvä lisätä määräys museon lausuntotarpeesta maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymisen turvaamiseksi.

Vastine:

Kaavaan lisätään yleinen kaavamääräys, jonka mukaan kaava-alueella suunniteltavista aurinkovoimaloista tulee pyytää alueellisen vastuumuseon lausunto. Lausuntopyyntö on tarpeen myös arkeologisten kohteiden huomioimiseksi.

Mielipiteet

Kooste kaavaluonnoksesta saaduista mielipiteistä ja niihin laaditut vastineet on esitetty oheisessa taulukossa.

Tavastkengän osayleiskaava			
Vastineet luonnosvaiheen mielipiteisiin			
nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
1	630-404-21-18	rakennuspaikan poistaminen kaavasta (1 kpl)	rakennuspaikka poistetaan
2	630-404-6-35 630-404-6-27	rakennuspaikan poistaminen kaavasta (3 kpl)	rakennuspaikat poistetaan (kiinteistö 6-35 2 kpl ja kiinteistö 6-27 1 kpl). Kiinteistön 6-27 rakennuspaikka on muutenkin maisema-arvojen ja maatalouskäytön vuoksi rakentamiseen heikommin soveltuva.
3	630-404-15-19	kiinteistöä ei tulisi kaavoittaa (1 kiinteistö)	Kiinteistöä ei poisteta kaavasta. Kiinteistöllä on kaava-alueella 2 palstaa, joille ei ole kaavalla suunniteltu uutta rakentamista tai muitakaan maankäyttömuutoksia. Nykyisen rakennuspaikan käyttötarkoitus muutetaan vakituiseen asumiseen (A) ja tonttialuetta laajennetaan vielä 5000-6000 m2 kokoiseksi, jotta pihapiirissä olisi tilaa sijoittaa tarpeellisia toimintoja. Rakennuspaikan ympäristössä olevan MA-alueen rajausta tarkistetaan vielä hieman pienemmäksi kaavan selvityksissä todetut maisema-arvot huomioon ottaen.
4	630-404-7-30	rakennuspaikkojen lisääminen kaavaan (2kpl, RA-alue rantaan)	Kiinteistölle on luonnoksessa esitetty 2 rakennuspaikkaa Repolantien varteen, jotka voidaan siirtää rantaan ja merkitä RA-merkinnällä siten, että tontit sijoittuvat vähintään 250 m etäisyydelle kotieläintalouden suuryksiköstä. Tulvaolosuhteita ei ole tarkemmin selvitetty.
5	630-404-13-59 630-404-95-3 630-404-14-14	rakennuspaikan poistaminen kaavasta kiinteistöltä 13-59 (1 kpl) Maatalousrakentamisen salliminen kahden tilakeskuksen ympärillä 250m matkalla. MA-merkinnän muuttaminen MT-merkinnäksi.	Kiinteistölle 13-59 asuttuun pihapiiriin merkitty uusi rakennuspaikka poistetaan Tavastkengäntien pohjoispuolelta. MA-merkintä perustuu tehtyyn maisemaselvitykseen, eikä sitä ole syytä muuttaa ilman maisemallista perustetta. Tavastkengäntieltä avautuvat pitkät peltonäkymät Ojapellon tilan suuntaan on todettu maisemallisesti tärkeiksi. MA-alueella maatalousrakentaminen on mahdollista tilakeskuksiin liittyen kaavan sitä estämättä. Maisemalliset seikat tulee kuitenkin ottaa huomioon maatalousrakentamisen sijoittumisessa siten, että rakennusten tulisi ensisijaisesti sijoittua nykyisen rakentamisen läheisyyteen tai avoimen maisematilan reuna-alueille.

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
6	630-404-17-20	Luontopolkua ei tulisi suunnitella kiinteistön alueelle ja sillä oleville tonteille tai aivan niiden viereen (vedotaan kotirauhan rikkomiseen). Luontopolku on suunniteltu maanviljelijöiden käyttämälle rasi-tielle, jolla ajaa traktoreita viljelyspalstoille. Rasi-tie on tarkoitettu vain maanviljelijöiden käyttöön.	Pyhännänjokivarren ulkoilureittimerkinnästä on tullut vastustavia mielipiteitä, ja se päädyttiin poistamaan kaavasta kokonaan. Tavastkengälle on toivottu ulkoilu- ja virkistyskäyttömahdollisuuksia, ja ulkoilureittejä esitettiin kaavaluonnokseen lähinnä kyläläisten ulkoilumahdollisuuksia ajatellen. Ulkoilureitin toteuttamiseksi ei ole suunniteltu mitään toimia, mutta kaavamerkinnällä voitaisiin varmistaa, että mahdollisuus reittiin ja kulkemiseen alueella säilyy muun maankäytön sitä estämättä. Kaavaluonnoksessa esitetty reitti kulki Koivulan pihapiirin sivuitse (ei pihapiirin läpi) rasi-tietä, jota ei käytetä tonteille kulkemiseen. Kaavasta poistettu reitti kulki myös osittain metsässä, jossa ei ole ennestään polkuverkkoa ja peltoalueella, jonne kulkua ei ole tarkoituksenmukaista ohjata.
7	630-404-13-51 630-404-3-15	kiinteistöjä ei tulisi kaavoittaa (2 kiinteistöä) MA-merkinnän poisto tiloilta. Tilat tarvitaan maatalouskäyttöön ja myöhemmin omaan rakentamiseen.	Kiinteistöjä ei poisteta kaavasta. Kiinteistöille ei ole kaavassa suunniteltu muuttuvaa maankäyttöä eikä maatalouskäyttö esty. Mielipiteestä ei tarkemmin ilmene, millaiseen käyttöön myöhempi rakentamistarve liittyy. MA-alueella maatalousrakentaminen on mahdollista, mutta maisemalliset seikat tulee ottaa huomioon sen sijoittumisessa. MA-alueita ei muuteta ilman maisemallista perustetta. MA-aluetta voidaan pienentää ja muuttaa MT-alueeksi rajauksen reuna-alueilla Pötkölän lähellä ja Hakalan kiinteistön alueella, missä maisemallinen merkitys on vähäisempi. Pötkölän asuttu tila on merkitty AM-merkinnällä, jonka aluetta voidaan vielä laajentaa ainakin 5000 m2 suuruisiksi mahdollista täydentävää rakentamista ajatellen. Pötkölään johtavan tien varteen olisi myös mahdollista kaavoittaa uusi asuintontti, mikäli maanomistaja sitä toivoo.

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
8	630-404-6-11	kiinteistöä ei tulisi kaavoittaa (1 kiinteistö)	Kiinteistöä ei poisteta kaavasta. Kiinteistöllä on kaava-alueella 5 palstaa. Punaperäntien varressa olevalla palstalla on 3 asuintonttia ja 1 uusi asuintontti, jota on esitetty aiemmin esille tulleen toiveen mukaiselle paikalle. Mikäli maanomistaja toivoo, se voidaan vielä myös poistaa. Muita maankäyttömuutoksia ei ole suunniteltu. Punaperäntien pohjoispuolella on muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännöskohde (Leiviskä Tavastkenkä 630010020), jonka alueelle ei voi rakentaa riippumatta siitä, onko alue kaavoitettu vai ei. Rakennuspaikan kaavoittaminen alueelle vaatisi lisätutkimuksia kuten koekuopittamista.
9	630-404-13-56	rakennuspaikan poistaminen kaavasta (1 kpl)	uusi rakennuspaikka poistetaan
10	630-404-3-42 630-404-99-7	rakennuspaikan poistaminen kaavasta (1 kpl) MU-merkinnän muuttaminen kuntoradan vieressä M-merkinnäksi	Rakennuspaikka poistetaan Perukantien varresta. MU-merkintä muutetaan M-merkinnäksi, mutta kuntoradan alue säilyy V-merkintänä.
11	630-404-15-9 630-404-15-18?	kaavassa esitettyjen rakennuspaikkojen (1-2 kpl) siirto pellolta metsämaalle	Kiinteistölle 630-404-15-9 on merkitty vain Kytöpellon vanhan tilakeskuksen rakennuspaikka AM-merkinnällä. Muuttuvaa maankäyttöä tälle kiinteistölle ei ole suunniteltu. Mikäli mielipiteessä on kyse Kalliontien alueen uusista rakennuspaikoista kiinteistöllä Kivisuo 630-404-15-18, voidaan rakennuspaikkojen sijoittelua ja määrää tarkistaa siten, ettei rakennuspaikkoja sijoitu pellolle.

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
12	630-874-1-2 630-404-17-15	<p>Koivulantieltä alkavaa luontopolkua ei tule tehdä Järvelän Yhteismetsän ja Maatalousyhtymä Järvelän maille. Koivulantie on yksityistie, jonka kunnossapidosta vastaavat tiekunnan osakkaat. Luontopolku aiheuttaa häiriötä lähialueen asukkaille ja saattaa aiheuttaa myös liikenteen vaaratilanteita. Polku kulkisi rasetietä pitkin Koivulan tontin kautta, mikä kuuluu kotirauhan piiriin. Rasetietellä on kulkuoikeus vain määrätyillä viljelijöillä ja metsänomistajilla. Luontopolku aiheuttaa häiriötä myös Pyhännänjokivarressa pesiville riistaeläimille kuten sorsille ja muille riistalinnuille. Myös hirvien polkuja on alueella. Jokivarressa pesivät myös muut luonnon eläimet kuten joutsenet, saukot ja lumikot. Suurpedot käyttävät jokea myös kulkureittinä ainakin talvella. Joka talvi on joella näkynyt suden jälkiä, joskus myös ahman ja ilveksenkin. Jokivarsi on säilytettävä mahdollisimman luonnonvaraisena myös tulevaisuudessa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.</p> <p>Rakennuspaikkojen poistaminen kaavasta (6 kpl). Kaikki RA-alueet ovat tulva-alueella ja A-alueet ovat viljapellolla ja talousmetsässä, joillaisina ne tulee säilyttää.</p>	<p>Pyhännänjokivarren ulkoilureittimerkinnästä on tullut vastustavia mielipiteitä, ja se päädyttiin poistamaan kaavasta kokonaan. Tavastkengälle on toivottu ulkoilu- ja virkistyskäyttämömahdollisuuksia, ja ulkoilureittejä esitettiin kaavaluonnokseen lähinnä kyläläisten ulkoilumahdollisuuksia ajatellen. Ulkoilureitin toteuttamiseksi ei ole suunniteltu mitään toimia, mutta kaavamerkinnällä voitaisiin varmistaa, että mahdollisuus reittiin ja kulkemiseen alueella säilyy muun maankäytön sitä estämättä. Kaavaluonnoksessa esitetty ulkoilureitti sijoittui kiinteistöjen 630-874-1-2 ja 630-404-17-15 laidoilla kulkeville raseteille, ei suoraan kyseisten kiinteistöjen alueelle tai asuttuihin pihapiireihin. Kaavasta poistettu reitti kulki myös osittain metsässä, jossa ei ole ennestään polkuverkkoa ja myös peltoalueella, jonne kulkua ei ole tarkoituksenmukaista ohjata.</p> <p>Rakennuspaikat poistetaan kaavasta (2 kpl kiinteistöllä 630-404-17-15 ja 4 kpl kiinteistöllä 630-874-1-2). Koivulantien läheisyydessä olevat poistettavat rakennuspaikat olisivat kunnallistekniikan, infran ja sijainnin puolesta hyviä rakennuspaikkoja, joten tämä alue muutetaan M-1 alueeksi vastaavaan tapaan kuin tien toinenkin puoli. Merkintä ei estä tai haittaa alueen käyttämistä talousmetsänä, mutta voi lisätä maa-alueen arvoa ja käyttämömahdollisuuksia maanomistajan tai tulevaisuuden maanomistajien niin halutessa.</p>
13	630-404-107-0	<p>rakennuspaikan poistaminen kaavasta (1 kpl). Poistettava rakennuspaikka on Kytöpellontien varressa nautojen laidunalueella. Maatilan toiminta tulee jatkumaan.</p> <p>Kalliontiellä 3 rakennuspaikkaa, joista keskimäinen on pellolla helposti vettyvällä maaperällä. Jos rakennuspaikat jäävät kaavaan, tulee kulku pellolle turvata. Myös Kilkalan läheisyydessä on vuokrattua peltoa, jolle on merkitty kaksi uutta rakennuspaikkaa osittain pellolle.</p>	<p>rakennuspaikka poistetaan. Sijainti ei laidunkäytön vuoksi ole sovelias asutuksen laajentamiseen, ja lisäksi paikka sijaitsee vain noin 280 m etäisyydellä kotieläintalouden suuryksiköstä.</p> <p>Kalliontien alueella kiinnitetään jatkosuunnittelussa parempaa huomiota pellolle kulkuun ja rakennuspaikkojen sijoittelua ja määrää voidaan myös tarkistaa maanomistajien esittämät mielipiteet huomioiden. Kilkalan lähellä olevan vuokrapellon sijainti ei mielipiteestä käy ilmi, mutta maanomistajilla on mahdollisuus ottaa itse kantaa rakennuspaikkoihin.</p>
14	630-404-40-33	kiinteistöä ei tulisi kaavoittaa (1 kiinteistö)	Kiinteistöä ei poisteta kaavasta. Yhteismielipiteen nro 15 johdosta kiinteistön alueelle ei esitetä kaavassa uusia rakennuspaikkoja tai muuta muuttuvaa maankäyttöä.

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
15	630-404-4-17 630-404-40-45 630-404-40-29 630-404-40-22 630-404-40-44 630-404-40-37 630-404-40-43 630-404-40-33	Uusien rakennuspaikkojen poistaminen kaavasta (8 kiinteistöä, kaavaluonnoksesta poistettavat rakennuspaikat 2 kpl): 630-404-4-17 1 kpl 630-404-40-45 630-404-40-29 1 kpl 630-404-40-22 630-404-40-44 1, jätetty jo luonnoksessa esittämättä 630-404-40-37 630-404-40-43 630-404-40-33 1, jätetty jo luonnoksessa esittämättä	Mahdollisia uusia rakennuspaikkoja on jo osittain jätetty esittämättä kaavaan ennakkoon tiedossa olleen vastustuksen vuoksi. Kaavaluonnoksessa edelleen kiinteistöillä 4-17 ja 40-29 olleet 2 uutta rakennuspaikkaa poistetaan. Kiinteistöltä 40-29 poistettava uusi rakennuspaikka sijoittuu jo rakennetun AM-tontin alueelle, joka säilyy kaavassa edelleen AM-merkinnällä. Muuttuvaa maankäyttöä ei kiinteistöille kuitenkaan suunnitella.
16	630-404-5-24	kiinteistöä ei tulisi kaavoittaa (1 kiinteistö)	Kiinteistöä ei poisteta kaavasta. Kiinteistölle merkitty uusi rakennuspaikka voidaan poistaa, jolloin mitään muuttuvaa maankäyttöä ei alueelle yleiskaavassa esitetä.
17	630-404-40-13	kiinteistöä ei tulisi kaavoittaa (1 kiinteistö)	Kiinteistöä ei poisteta kaavasta. Kiinteistölle ei ole suunniteltu muuttuvaa maankäyttöä. Piha-Tervolan ja Laakon suojelumerkinät perustuvat maakuntakaavan selvityksiin.
18	630-404-40-46	kiinteistöä ei tulisi kaavoittaa (1 kiinteistö)	Kiinteistöä ei poisteta kaavasta. Kiinteistölle ei ole suunniteltu muuttuvaa maankäyttöä. Piha-Tervolan ja Laakon suojelumerkinät perustuvat maakuntakaavan selvityksiin.
19	630-404-15-21	rakennuspaikan siirto eri kohtaan (1 kpl)	Rakennuspaikka voidaan siirtää mielipiteen johdosta. Mielipiteessä esitetty paikka sijoittuu pellolle, mutta kuitenkin olevan asuintontin yhteyteen ja riittävän etäälle, noin 350 metrin etäisyydelle kotieläintalouden suuryksiköstä.

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
20	630-404-7-33	<p>Pyhännänjoen ulkoilureitin poistaminen. Alueella ei ole luontaista polkuverkkoa vaan kulkureitti pitäisi rakentaa. Selkälän pihapiirin läpi kulkeva kulkureitti ei voi kulkea aktiiviviljelyssä olevien peltojen läpi.</p> <p>Pyhännänjokivarren luo-2 merkinnät rajoittavat metsätalouden harjoittamista kyseisillä metsäkuvioilla. Kaavamääräys tulisi muuttaa suosituksen omaiseksi, jolloin se mahdollistaa metsätalouden harjoittamisen. Metsämaaillemme kuuluu jo luo-1 aluetta, joka on suureksi osaksi vapaaehtoisessa Metso-ohjelmassa.</p> <p>rakennuspaikan poistaminen kaavasta (1 kpl), nykyisen metsästysmajan pihapiiristä.</p> <p>rakennuspaikkojen lisääminen kaavaan (3 kpl) toivotuille paikoille. Lisäksi uusi rantasaunan paikkak kohtaan, johon ei nouse tulva (1 kpl)</p>	<p>Pyhännänjokivarren ulkoilureittimerkinnästä on tullut vastustavia mielipiteitä, ja se päädyttiin poistamaan kaavasta kokonaan. Tavastkengälle on toivottu ulkoilu- ja virkistyskäyttömahdollisuuksia, ja ulkoilureittejä esitettiin kaavaluonnokseen lähinnä kyläläisten ulkoilumahdollisuuksia ajatellen. Ulkoilureitin toteuttamiseksi ei ole suunniteltu mitään toimia, mutta kaavamerkinnällä voitaisiin varmistaa, että mahdollisuus reittiin ja kulkemiseen alueella säilyy muun maankäytön sitä estämättä. Pyhännänjoen luoteispuolella ei ole ennestään polkuverkkoa, mutta muilta osin luonnoksessa esitetty linjaus noudatteli pitkälti valmiita tiepohjia. Kaavasta poistettu reittimerkintä kulki myös peltoalueella ja Selkälän pihapiirissä, minne reittiä ei ole tarkoituksenmukaista ohjata. Reitin siirtämisen sijaan merkintä päädyttiin myös tällä alueella poistamaan kaavasta kokonaan.</p> <p>luo-2 -alue ei ole metsälain nojalla suojeltua aluetta. Määräysteksti muutetaan seuraavaksi: Alueen ominaispiirteet ja luonnontilaisuus suositellaan säilyttämään.</p> <p>Kiinteistöllä oli kaavaluonnoksessa 2 olevaa ja 2 uutta rakennuspaikkaa. Tilan muunnettu pinta-ala kaava-alueella on 62,52 ha, ja mahdollisuus siten enintään 4 rakennuspaikkaan. Koska 1 rakennuspaikoista on yleisempää etua palvelevassa käytössä metsästysmajana, voidaan se muuttaa M-2 merkinnän tarkoittamaksi, maa- ja metsätalouteen liittyväksi rakennuspaikaksi ja kiinteistölle lisätä vielä kolmas uusi rakennuspaikka asuinkäyttöön. Uudet asuinrakennuspaikat (3 kpl) sijoitetaan kaavaan toiveen mukaisille paikoille, koska ne ovat riittävän etäällä kotieläintalouden suuryksiköstä. 1 tontille lisätään toivotulle paikalle erillinen rantasaunan rakennusoikeus, minkä katsotaan olevan parempi ratkaisu kuin koko tontin toteuttaminen rantaan.</p>

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
21	630-404-13-46	Ala-Kurkelan A-merkinnän muuttaminen AM-merkinnäksi. Alueella on jo yritystoimintaa, ja tulevaisuudessa voisi olla muutakin yritystoimintaa. Vaikuttaako tämä muutos kiinteistöveroon?	<p>Merkintä voidaan muuttaa AM-merkinnäksi. Keskeinen sijainti kylällä ja vanha asuinpaikka puoltavat yrityskäyttöä. Tontilla on jo ennestään lupatietojen mukaan kaksi asuinrakennusta. Suurempi rakennusoikeus on perusteltavissa myös sillä, ettei muita enimmäismitoituksen mukaisia rakennuspaikkoja voi tilalle sijoittaa.</p> <p>Kaavamerkintä (A tai AM) ei luultavasti vaikuta kiinteistöveroon mitenkään, mutta kaavan mukaan luvittavat rakennukset ja mahdollisesti myös yrityskäyttö saattaa vaikuttaa. Vaikutuksista kiinteistöveroon saa luotettavimman tiedon kunnasta, mutta tulevista kiinteistöverouudistuksen aiheuttamista muutoksista ei ole vielä tarkkaa tietoa. Yleiskaavan vaikutus kiinteistöverotukseen jäänee kuitenkin hyvin vähäiseksi ja voi vähetä tulevan verouudistuksen myötä entisestään.</p>
Ennen kaavaluonnoksen nähtävilläoloa tullut vetoamus			
		<p>Vetoamus kaavoitushankkeen keskeyttämiseksi. Vetoamus on päivätty 20.4.2023 ja osoitettu kunnanhallitukselle. Vetoamuksen on allekirjoittanut 49 henkilöä.</p> <p>"Kaavaluonnoksessa ei ole kuultu riittävästi maanomistajia. Hankkeen tiimoilta on järjestetty kyläläisille yleisluonteinen kysely, mutta maanomistajilta, joiden kiinteistöjä sijaitsee suunnitellulla kaavoitusalueella, ei ole pyydetty kirjallista mielipidettä asiasta. Katsomme, että maanomistajien oikeuksia ei ole riittävästi huomioitu asian suunnitteluvaiheessa, koska kirjallista kannanottoa, mielipidettä tai suostumusta maanomistajilta ei ole pyydetty."</p>	<p>Kaavoitus on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädelty menettely, jonka mukaisesti myös Tavastkengän osayleiskaavaa laaditaan. Vetoamus on tehty kaavaprosessin alkuvaiheessa, kun kaava on vasta kuulutettu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti vireille, suunnittelu aloitettu, eikä yhtään kaavasunnitelmaa ole vielä ollut julkisesti nähtävillä maanomistajien kirjallisia mielipiteitä varten.</p> <p>Kaavaluonnos on ollut nähtävillä valmisteluvaiheen kuulemista varten 9.10-19.10.2023 (MRL 62 § ja MRA 30 §), ja siitä on ollut mahdollisuus jättää nähtävilläolon kuluessa kirjallisena mielipiteitä.</p> <p>Kaavaluonnoksesta jätetyt mielipiteet käsitellään ja kaava muokataan varsinaiseksi kaavaehdotukseksi, joka niin ikään asetetaan julkisesti nähtäville (MRL 65 § ja MRA 27 §), ja maanomistajat voivat jättää siitä vielä kirjallisia muistutuksia. Tavastkengän yleiskaavoituksessa on lainmukaisen kaavaprosessin vuorovaikutusta lisätty ja laajennettu järjestämällä lisäksi aloitusvaiheen maanomistajakysely, kylätilaisuuksia ja tiedotteita paikallislehteen. Vuorovaikutuksesta, kaavamenettelystä ja osallistumisen mahdollisuuksista on kerrottu tarkemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, joka on nähtävillä kunnan internetsivuilla koko kaavaprosessin ajan.</p>

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
Muita muutoksia kaavaan (ei kirjallista mielipidettä)			
			Kaavamerkintöihin lisätään puuttunut V-merkintä (virkistysalue).
	630-404-20-6 630-404-20-4 630-404-7-23 630-404-12-6 630-404-40-38 630-404-92-0 630-404-3-54 630-404-5-28 630-404-4-33 630-404-79-31	2 kpl 1 kpl 1 kpl 2 kpl 4 kpl 1 kpl 2 kpl 1 kpl, nyk. kiinteistötunnus 5-50 1 kpl 1 kpl (siirretty kiinteistölle 7-29)	Poistettu rakennuspaikkoja kylätalolla 10.10.2023 esitettyjen suullisten mielipiteiden perusteella. 630-404-3-54: Poistettu myös kolmas rakennuspaikka Heiskalantieltä eläinsuojan vaikutusalueelta.ollut rakennuspaikka ja lisätty M-1 -alue kiinteistön toiseen laitaan metsäalueelle. Maanomistaja voi ottaa ehdotusvaiheessa kantaa M-1 -alueen tai tontin tarpeeseen ja sijoitteluun.
	630-404-1-32	2 kpl	Poistettu rakennuspaikkoja kylätalolla 2.5.2024 esitettyjen suullisten mielipiteiden perusteella.
	630-404-99-7 630-404-104-2 630-404-7-29	1 kpl 1 kpl (korvattu vanha syrjäinen talonpaikka uudella tontilla) 1 kpl (oikeus siirretty kiinteistöltä 79-31)	Lisätty rakennuspaikkoja kylätalolla 10.10.2023 esitettyjen suullisten mielipiteiden perusteella. Kiinteistön 630-404-7-29 rakennuspaikka on pyritty sijoittamaan niin, että se on toteutettavissa 250 m etäisyydelle Kotilan kotieläintalouden suuryksikön nykyisestä eläinsuojasta.
	630-404-13-6		poistettu 1 uusi rakennuspaikka ongelmallisen sijainnin vuoksi (sijoittuminen toisen rakennetun tontin taakse keskeisellä kyläalueella, maisemapelto, alueella rakennettu viemärilinja ja ulkoilureitin yhteystarve)
	630-404-15-18		Poistettu toinen rakennuspaikka, joka sijoittui osittain pellolle. Vapaa kulku takana olevalle pellolle on syytä turvata. Sijainti on melko syrjäinen ja alue sijoittuu kotieläintalouden suuryksikön mahdolliselle vaikutusalueelle.
	630-404-6-28 630-404-6-36		2 hevostilaa muutettu AM-merkinnöiksi ja lisätty niille 100m ohjeelliset suojavyöhykkeet
	630-404-105-5		Lisätty maatilan suojavyöhyke 200 m AM-alueella olevan nykyisen eläinmäärän perusteella

nro	Kiinteistö	Mielipiteen keskeinen sisältö	Vastine kaavan laatija Sweco
	630-404-5-30		Muutetaan luonnoksesta poistetut mitoitusperusteiset rakennuspaikat (4 kpl) M-1-alueeksi, jolla rakentaminen on mahdollista suunnittelutarveratkaisulla. Sijainti on olevan yhdyskuntatekniikan vuoksi edullinen rakentamiseen.
	630-404-7-30	Toive uusista rakennuspaikoista: 2 rantaan ja 2 lähelle tietä.	Kaavan mitoitusperuste mahdollistaa 2 uutta rakennuspaikkaa, eikä niiden lukumäärää ole maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vuoksi perusteita lisätä. Alue ei ole viemärin toiminta-alueella. Muutetaan toinen uusista lomarakennuspaikoista vakituisen asunnon rakennuspaikaksi ja siirretään tien varteen. Tonttien sijoittelua kiinteistöllä on mahdollista muuttaa vielä kaavaehdotuksen nähtävilläpidon jälkeen, mutta kaavan vahvistuttua mahdolliset muutokset tonttien sijoitteluun tulee ratkaista poikkeamismenettelyllä.
	630-404-14-16	Toive uudesta rakennuspaikasta (Näpsylä)	Lisätään vanhan asuinpaikan perusteella uusi asuintontti, joka sijaitsee noin 300m etäisyydellä Ojapellon maatilasta ja 500 m päässä Väliän maatilasta.